

Til lovforslag nr. L 37. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 6. november 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Forhøjelse af medlems- og arbejdsgiverbidrag)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Flertallet har noteret sig, at ministeren over for udvalget har oplyst, at det er et led i aftalen af 20. maj 1981, at der gives private arbejdsgivere en kompensation i 1982 for den merudgift, som forhøjelsen af bidragene til arbejdsløshedsforsikringerne medfører.

Ministeren har endvidere over for udvalget oplyst, at den nærmere anvendelse af kompensationsbeløbet er et led i aftalen af 20. maj 1981 og vil blive drøftet med arbejdsmarkedets parter.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Som nærmere anført i bemærkningerne til L 52 af 29. oktober 1980 om opfyldelse af grundlovens § 75 (særligt § 5), er tiden ganske løbet fra det nuværende A-kassesystem. Det offentlige udgifter til arbejdsløse bør udbetales direkte over de sociale konti.

På den baggrund vil fremskridtspartiet stemme imod det foreliggende lovforslag, fordi det går ud på at befæste den nuværen-

de snørklede, uigennemsigtige og u hensigtsmæssige arbejdsløshedsunderstøttelsesordning.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men har tiltrådt ændringsforslag nr. 1.

Konsekvensen af dette lovforslag er en favorisering af arbejdsgiverne på lønarbejdernes bekostning, fordi det er en del af majforliget. Mindretallet er principielt tilhænger af forsikringsprincippet i arbejdsløshedslovgivning og af, at begge parter betaler til lovgivningen, men det er umuligt at acceptere, at lønmodtagerne påføres en så stor stigning, som tilfældet er, ikke mindst i betragtning af den tilbageholdenhed, som lønarbejderne udviste ved overenskomstfornyelsen i foråret 1981.

Mindretallet vil gerne pege på, at man måske burde ændre måden, arbejdsgiverne indbetaler til arbejdsløshedsunderstøttelsen på, således at de løntunge virksomheder ikke bliver så belastet, som de gør under den nuværende ordning.

Det er med stor beklagelse, at vi må konstatere, at socialdemokratiet vil stemme imod at fjerne laveste trin, 60 pct.-satsen, på efterlønsordningen.

Et *fjerde mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 1 og 2.

Arbejdsgiverne har ikke – efter hvad mindretallet kan se – betalt de to tredjedele af efterlønsordningen, som der var forudsat.

Nu vil regeringen hæve A-kassemedlemmernes bidrag til ordningen. Dette er venstresocialisterne imod, jfr. ændringsforslag nr. 2.

Arbejdsgiverne skal også betale, mere, men kun på papiret. For de skal have penge igen gennem Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Mindretallet mener, at dette er en uanstændig politik og vil stemme imod lovforslaget, hvis ændringsforslagene forkastes.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Kurt Hansen (VS), tiltrådt af et *andet mindretal* Bjørn Poulsen (SF)):

1) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

»01. § 75 d, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Fra det tidspunkt, da medlemmets dagpenget ville være ophørt efter § 55, stk. 1, kan efterlønnen dog højst udgøre 80 pct. af højeste dagpenge efter § 47.

Stk. 3. Efterløn, der fra overgangen til den i stk. 2 nævnte periode ydes med 80 pct. af højeste dagpenge, reguleres efter § 47.«

02. § 75 e, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Fra det tidspunkt, da medlemmets dagpenget ville være ophørt efter § 72, stk. 1, kan efterlønnen dog højst udgøre 80 pct. af højeste dagpenge efter § 70.

Stk. 3. Efterløn, der fra overgangen til den i stk. 2 nævnte periode ydes med 80 pct. af højeste dagpenge, reguleres efter § 70.«

Af et *mindretal* (Kurt Hansen VS)):

2) Efter nr. 12 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 83 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Til dækning af statens udgifter til efterløn betaler arbejdsgiverne et bidrag, hvis størrelse fastsættes hvert år pr. 1. juli på grundlag af udgifterne til efterløn i det foregående kalenderår.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget betyder, at 60 pct.-satsen fjernes i efterlønsordningen. 60 pct.-satsen betyder, at efterlønsmodtageren på denne sats har mindre til rådighed for sig selv og sin ægtefælle, end hvis vedkommende havde ladet sig førtidspensionere.

SiD har indset, at situationen med 60 pct.-satsen er uholdbar. På SiD-repræsentantskabsmødet den 3. november sagde forbundsformand Hardy Hansen bl. a.: »De efterlønsmodtagere, der skal forsørge en hjemmegående hustru, er ringere stillet med efterlønnens 60 pct.-sats, end hvis de fik førtidspension, og derfor må der gennemføres en ligestilling mellem disse grupper.«

SiD ønsker i princippet 60-pct.-satsen afskaffet, men som Hardy Hansen sagde på repræsentantskabsmødet: »Men det har ikke været politisk og økonomisk muligt, fordi efterlønsordningen i forvejen er blevet langt dyrere end forventet«. Om det er politisk muligt, er i stor udstrækning op til socialdemokratiets afstemning om dette ændringsforslag.

Som det ideelle om ydelsernes størrelse ønsker venstresocialisterne gennemført de principper, der ligger i forslaget om en pensionsreform, men dette mere beskedne ændringsforslag ville hjælpe mange meget dårligt stillede efterlønsmodtagere.

Til nr. 2

Ændringsforslaget tilsigter, at de egentlige ansvarlige for arbejdsløsheden og udstødningen af arbejdsmarkedet – arbejdsgiverne – pålægges at betale samtlige udgifter til efterlønsordningen. Såfremt ændringsforslaget vedtages, vil forslagsstilleren til 3. behandling stille ændringsforslag om nedsættelse af medlems- og arbejdsgiverbidraget, jfr. lovens § 76, stk. 1, og § 83, stk. 2, således at der tages hensyn til, at bidrag til efterlønsordningen tages ud af disse satser.

Jytte Andersen (S) Bakholt (S) Demsitz (S) Hans Jørgen Jensen (S)
Søren B. Jørgensen (S) fmd. Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Lone Dybkjær (RV)
Hans Jørgen Holm (V) Jens Peter Jensen (V) Grethe Fenger Møller (KF) nfmd.
Ninn-Hansen (KF) Arne Melchior (CD) Bjørn Poulsen (SF) Kurt Hansen (VS)
Lawaetz (FP) Voigt (FP)

Partierne KrF og DR havde ikke medlemmer i udvalget.